

Uitbreiding van het tijdelijk onttrekkingsverbod voor onbevaarbare waterlopen

Naar aanleiding van de aanhoudende droogte wordt het tijdelijk onttrekkingsverbod voor onbevaarbare waterlopen uitgebreid door gouverneur Cathy Berx. Tot aan de opheffing van het verbod mag er geen water meer worden onttrokken uit onbevaarbare waterlopen en publieke grachten in de betrokken stroomgebieden.

De lente van 2025 blijft uitzonderlijk droog. Sinds 1 maart viel er in het centrum van de provincie Antwerpen slechts 35 mm neerslag terwijl er gemiddeld 148 mm neerslag valt bij een gemiddelde lente (bron: waterinfo.be). Deze droge weersomstandigheden zorgen voor een sterke daling van de waterpeilen in de onbevaarbare waterlopen. Dit blijkt uit de continue peil- en debietmetingen van de provincie Antwerpen en de Vlaamse milieumaatschappij (VMM). En al wordt er volgens de weersvoorspellingen neerslag verwacht in de komende dagen, die zal niet volstaan om de uitzonderlijk droge toestand van het watersysteem structureel te herstellen.

Lage waterpeilen en debieten in de waterlopen vormen een ernstige bedreiging voor fauna en flora in, maar ook rondom de waterloop. Wanneer de waterloop droogvalt, is de schade aan de soorten die in het water leven evident. Maar ook bij lage debieten wordt het ecosysteem van de waterloop bedreigd door te hoge watertemperaturen, te weinig opgeloste zuurstof en verhoogde blootstelling aan roofdieren bij gebrek aan schuilplaatsen. Het ecosysteem van de waterlopen maakt inherent deel uit van het volledige ecosysteem waarin wij leven. Maatregelen zijn dan ook noodzakelijk om het ecosysteem tegen de verdere impact van de aanhoudende droogte te beschermen.

Droogte in het Maasbekken - Copyright: Provincie Antwerpen

Uitbreiding van het tijdelijk onttrekkingsverbod

Sinds 9 mei 2025 is er voor het stroomgebied van de Kleine Aa een tijdelijk onttrekkingsverbod van kracht. Dit tijdelijk onttrekkingsverbod wordt nu uitgebreid naar de stroomgebieden van het Maasbekken (uitgezonderd het stroomgebied van de Weerijs), Kleine Nete, Grote Nete en Antitankgracht. Er wordt op basis van de huidige weersvoorspellingen geen structurele verbetering van de toestand verwacht op korte termijn. Om de ecologie in de waterlopen te beschermen is een onttrekkingsverbod noodzakelijk. Dit verbod blijft van kracht zolang de droogte aanhoudt. De waterloopbeheerders in de provincie Antwerpen zullen de droogtetoestand voortdurend opvolgen.

Kaartmateriaal

De exacte locatie van het afgebakende stroomgebied kan u raadplegen via de kaart in bijlage of op de online kaarten via onderstaande links.

De stand van zaken van de onttrekkingsverboden en een interactieve kaart zijn te raadplegen via www.gouverneurantwerpen.be en <https://www.provincieantwerpen.be/aanbod/dlm/dienst-integraal-waterbeleid/droogte/onttrekkingsverbod.html#actueel>.

(Let wel: omdat de uitbreiding van het onttrekkingsverbod op 23 mei 2025 ingaat, zullen deze online kaarten pas vanaf die dag geactualiseerd zijn.)

Wat is een onttrekkingsverbod?

Zo'n verbod betekent dat er geen water uit een onbevaarbare waterloop mag worden opgepompt. Er zijn wel enkele uitzonderingen, zoals voor hulpdiensten bij noodgevallen of in beperkte gevallen voor drenken van vee dat in de weide staat en aanmaak van gewasbeschermingsmiddelen. De precieze voorwaarden zijn opgenomen in het besluit van de gouverneur.

Het tijdelijk onttrekkingsverbod is niet van toepassing op bevaarbare waterlopen, maar onttrekkers dienen zich wel te houden aan de richtlijnen van De Vlaamse Waterweg.

Alternatieve waterbronnen

Door het droge weer en de schrale wind van afgelopen weken is de toplaag van de bodem op de meeste plaatsen in de provincie uitgedroogd. Wie nood heeft aan een alternatieve waterbron kan uitwijken naar mobiele captatiemogelijkheden langs de kanalen of kan gebruikmaken van gratis spoelwater dat door Pidpa ter beschikking wordt gesteld aan haar productiecentra. Daarnaast kan nuttig hergebruik van bemalingswater ook een alternatief zijn voor specifieke toepassingen. Volg steeds de geldende regels en wetgeving op die van toepassing zijn voor elk type van alternatieve waterbron.

Algemeen spaarzaam watergebruik en proactieve maatregelen

“De actuele droogte toont nogmaals aan hoe belangrijk het is om meer werk te maken van infiltratie en het vasthouden van water, zegt gouverneur Cathy Berx. De snelle switch van nat naar droog drukt ons opnieuw met de neus op de feiten. Systeemherstel en een slimme afbouw van drainage zijn meer dan ooit noodzakelijk.

Het is altijd belangrijk om spaarzaam om te gaan met ons kostbaar water en om niet-essentiële toepassingen te vermijden. De huidige drinkwatervoorraden en de toestand van het watersysteem vereisen op dit moment nog geen maatregelen ter beperking van het leidingwaterverbruik.

In bijlage

- Politiebesluit ‘Tijdelijk Onttrekkingsverbod provincie Antwerpen 22.05.2025’
- Kaart met betrokken stroomgebieden
- Lijst met betrokken gemeenten

Perscontact:

Sara Claes

Kabinetsadviseur – communicatieverantwoordelijke gouverneur Cathy Berx

T 03 240 50 52 - M 0476 50 55 91

E Sara.Claes@provincieantwerpen.be

Kris Huijskens

Droogte- en hemelwatercoördinator – Dienst Integraal Waterbeleid Provincie Antwerpen

T 03 240 54 71 - M 0473 83 99 79

E Kris.Huijskens@provincieantwerpen.be

Gouverneur Cathy Berx vertegenwoordigt de provinciale, gewestelijke (Vlaamse) of federale (Belgische) overheid in de provincie Antwerpen. In die hoedanigheid vormt de gouverneur de schakel tussen de vier bestuurlijke niveaus: de federale overheid, de Vlaamse overheid, de provincie en de steden & gemeenten. Zij woont de provincieraden bij en zit de deputatie - het politieke hart van de provincie- voor. Als commissaris van de Vlaamse regering houdt zij bestuurlijk toezicht op de gemeenten en OCMW's en kan zij beslissingen vernietigen die strijdig zijn met de wetten, decreten en besluiten van de federale of Vlaamse regering. Als commissaris van de federale regering heeft de gouverneur vooral taken op het gebied van ordehandhaving, veiligheid en crisisbeheer.

